

A székelynek semmiféle atyjafia sincs sem Oláhország, sem Amerika szülőttei között, mint van a száznak és oláhnak, akik ha mennek sem mennek idegenek közé. A székely ma sem megy esperiálni, nem megy jókedvűből, hanem megyen azért, mert kénytelen vele; mert dolgozni akar is, képes is; mert vagyonkára akar szert tenni, ha már itthon minden elveszett; s mert nem fél semmiféle munkától még a gyehebben is, ha munkának nevezik azt.

Ezt a népet tartsa meg magának a magyar állam, mert különbet sem Csehországból, sem Jeruzsálemből, sem Trapezuntból, sem egyebün- nen nem kap erre a földre.

Itt semmiféle okból nem lehet helye a késedelmezésnek. Inkább csináljon több évre moratóriumot polgári és bünygyi perekre nézve, ha másképp nem lehetne, csak végeztesse be a birtokrendezést. Meneküljön meg inkább millió tolvaj és gyilkos, mint a nagyrészt önhibáján kívül elesett egy székely meghaljon.

Ez az én nézetem

Lehet, hogy az intéző székely körök több tagja másként véli benn a lelkében. Elérkezik még a székely-kérdés is, mint a vásár a napjára. Nem kell azon egy cseppet is tünődni. Szóno- kolj egy-kettőt legfennebb s kináld meg pálinká- val, hogy maradjon meg a tekintélyed a sok buta előtt. — mondják többen régebbi és hirtelen lett urfélék között. Eddig is jászoly mellett kötélén lett volna helye, nem hogy még beveztesd és instáld. Ne parolázz vele, mert mosdatlan, hanem vedd hasznát s aztán lökd hátba a hányszor csak teheted. Ne félj, a férgek sem tudják elpusztítani. Csináld úgy mint mások, hogy a sok hitvány el- kopott, terméketlen oldal helyett jusson a te tagod a legjobb és legközelebbi teres helyekre minden leszámítás nélkül és holdjaid számát — ha titkon is — legalább megmárfélszerezve. Vásárolj össze a butáktól a közhelyekből való arányrészeket, az- tán szakítsd külön évről-évre a magad táblájá- hoz az ő költségekön. Aztán ülj a szolgabíró nyakára a fenyegetéseiddel és rongy leveleiddel, hogy a melyiket feljelentet egy hát geze-muza rothadó ágért, annak az erdősz ajánlatához képest büntesse le a bőrt a hátáról, vagy tömlőczöztesse becsületet tanulni, ha egy hát fáért nem dolgozik neked 4-5 napot saját élelmén. Mindezek után pedig szidjad a népet, hogy erkölcstelen és ré-

lanatban mindenk előtt a jó Isten segedelmét! Ha Istennek áldó, megszentelő segedelmét meg- nyerjük, úgy egyesületi munkálkodásunknak sikere el nem marad bizonyára.

Azért most, a midőn Isten segedelmét kér- jük, bizó lélekkel reméljük, hisszük, hogy Isten jóvoltából gyenge erőnk megsokasodik, nehéz feladatunk könnyűvé lesz. Igen, mert Isten után a jó és kegyes emberi sziveket is megnyerhet- nünk sikerül egyesületünk segedelmezésére, pártoló támogatására. Ezt a kegyes, jóindulatú segedel- mezést, pártoló támogatást kérjük ez alkalommal a t. közönségtől. S hogy e szerény kérésünk nem lesz „kiáltó szó a pusztaban“, már elég biztató remény támad im most annak látásán, hogy egyesületünk vezetőségének ez első hívására il- y szép és nagyszámu hallgatóság gyülekezett kö- rünkbe. És mint jelentős támogatást, már most ugyszólva hivatalosan be kell jelentenem kerüle- tünk országgyűlési képviselőjének dr. Heltai Fe- renz urnak 20 koronás adományával egyesüle- tünk tagsági kötelekébe való belépését. Fogadja a képviselő ur e helyen is hálás köszönetünket, midőn becses adományával a legelső alapító tag- jává lön egyesületünknek.

Ezek után nincs sok mondani valóm, csak egy szerény kérés figyelembevételére kérem a t. közönséget. Kérésem ez: egyesületünk e leg- első nyilvános fellépésekor a t. hallgatóság ne várna, ne követelne igen nagy, talán szemkép- ráztató, fül nem hallotta dolgokat. Mert bizony egyszerű, kicsiny dolgok azok, a melyekkel most előhozakodunk. A kezdő ifjak gyengeségeik iránt — kérem szeretettel — legyen a t. hallgatóság szives elnézéssel, tekintse — kérem — azt a körülményt, hogy alig pár hete, hogy egyesülettől ala- kuláshoz, munkához fogánk; tekintse kegyesen a t. hallgatóság azt is, hogy ez az első, talán a legnehezebb lépés, egy bátortalan kísérlet egy gyenge csecsemőnek járni tanulásához.

Ezek szives figyelembevételének ajánlásával estélyünket ezennel megnyitottunk nyilvánítom.

Homoródalmás.

Kriza Sándor

áll. isk. igazgató-tanító,
mint az ifj. egyesület igazgatója.

szeges. Jajgass a közromlás felett, mert hiszen te hazafi és nemes szívű vagy. Igy illik.

Aztán mikor így a sok kölcsön pénzzel és czifrázkodással czélt értél, akkor nézz vásárlók után. Szaladj hitelezőről-hitelezőre: kegyelemért s add el potom áron valamely szeszgyártó pénzes urnak, aki gyárat állit az összement kuriádba, s ötven év alatt hontalanná iszsza magát az a nép, mely neked nem szolgált. Neked pedig rongyokra szakadt tekintélyednél, befolyásodnál és zongorás régi familliádnál fogva amugy is ad néha-néha az új ur 1-2 koronát, szivart és pár pohár sört és pálinkát a já n d é k b a.

No hát csak bölcsekedjetekek némely népve- zető jó urak, Csináljátok és csináltassátok, mint jórészt eddig, a nép megkérdése, s körülmé- nyeinek alapos ismerete nélkül a népboldogító tör- vényeket. Csupán a ti érdekeitek szemelőtt tar- tásával. A ti családaitok is összevegyülnek keleten a nép közül való h u n g a r á k k a l, kiknek siralmát hozza a szél most még magasan hordott párfümös arcaítok felé. Az a nép nem hal meg étlen. Megsiratja a szolgálatból vagy napszámából vásárolt kis darab jó földjét vagy kaszálóját keservesen. Letérdel és meg is esőkolja a végét ott a kihatító bizottság előtt, mint a köpeczi székely. Azt kiáltja, hogy neki nem kell az, melyet a nagygazda hitvány helyéből ahelyett adnak. Aztán felpakol másnap gyerme- keivel együtt s úgy elmegyén, hogy 10 év mulva sem hallja híret senki, mint a köpeczinek; pedig másfélvi várakozás után sem volt meg az ut- levele.

Ez a kép nem nagyítás, nem lázítás. Ilyene- ket lát minden jószemű ember azokon a réseken át, melyeket Beksiácsnek a „Magyar nemzeti po- litika programja“ nyitott a téves alkotások falain messze távolból is.

A nagy mérveket öltött népvándorlason sem- mit sem segít az utlevelek visszatartása, vagy a rendszabályok szigorítása, hiába ajánlgatják a fen- nebbi fajtájú jó urak. Ezeket a visszatérési- kori utlevélhiány, vagy lejárat miatt nem fogja senki betömlőczözni, vagy mint szökevény, a katonaság elkerüléseért és a szemlevezéskön való meg nem jelenésért, a jelentkezések elmulasztásáért senki regulázni, mert az elkeseredettek soha sem térnek vissza arra a földre, honnan kiszorították; mint a Mária Terézia korabeli csikiak Bukovinából vagy máshonnan.

Ezek után hiába zengedezik a fennebbiek, hogy: H a z á d n a k r e n d ü l e t l e n ü l . . . Hiába küldik a nemzeti háromszinüt. Mert azt kiáltják vissza, hogy n i n c s h a z á j o k. Védjük meg őket, akiknek még van, valameddig tart. Va- dászszák csak tovább képesség nélkül is a hiva- tali és követi állásokat maguk és tanulatlan nem- zetségeik számára ezerkaru pártolással. Követel- jék tovább is egész sztrájkyszerűleg a fizetés eme- lését, az adót és minden rovattal fizető nép fil- léreiből. Gyűjtsenek az eljárás helyébe új vagyont fényüzéseikhez és dözsoléseikhez a néptől, s ne sirjanak annak sorsán és romjai felett! . . .

Ismétlem, hogy ez nem nagyítás, nem lázi- tás. Ez a székely föld erdősz hegyei alól s a he- gyes-völgyes és könnyel áztatott mezőiről feltörő kísérteties hang; földingató mormolás. Fojtó pára, mint a vihar után felszálló köd, mint Anglia tél- közi bűzös és vakító gőzköre.

A takarékoskodás ezen az oldalon is annyi, mint a harapégést a maga mentére hagyni.

Ezeket br. Wesselényi Miklós és Pálfi János 1848-beli udvarhelyszéki követ is így mon- daná ma! . . .

Öreg székely.

Egyházi élet

A VIII. Szent-Antal estély — összekötvé Ö S z e n t s é g e 25 éves pápaságának megünneplésével — folyó hó 8-án (vasárnap) délután fog megtartatni a róm. kath. főgymnasium tornaacsarnokában. Rendezik: özv. Kassay Endréné, Paschek Viktorné, Burnász Ma- riska és Lukácsffy Teréz. Programját jövő szá- munkban hozzuk. Jegyek előre válthatók Tamási Péterné elnöknél.

Nyilvános köszönet. Tiszt. Ajtay János ho- moródalmási lelkész ur a hódmezővásárhelyi egy- háznak adományozta az „Unitárius Szószék“-nek egy példányát 7 korona értékben. Áldozatkész- ségért fogadja e helyen is az egyházközség leg- hálásabb köszönetét. Hódmezővásárhely, 1903. jan. 23-án. Ádámosy Gábor s. k. lelkész, Kovács József s. k. gondnok.

Különfélék.

A „Két részvény“

A „Székely-Udvarhely“ folyó évi 18. szá- ban egy közlemény jelent meg, mely a Wein- ger Fanni állami felsőleányiskolai igazgató fegy- ügyével foglalkozik.

Nem szándékozom e cikkely nagyobb- szét tevő s nagyon is influenzás hangulatu be- zetéssel foglalkozni s nem kívánom védelmen- venni a „Magyar Világ“-ban megjelent tudós- íróját.

Ez utóbbit az illető kétségtelenül több- vatottsággal fogja megtenni, mint én tehetné- m. Az igazság érdekében egyenest az ügy- deméhez leszek bátor pár szóval hozzászóla- annyival is inkább, mert a tisztelt ismeret- cikkirő ur az említett cikkben az igazság re- dithetetlen bajnokának tünteti föl magát.

A tisztelt cikkirő ur egész kategorikus- kijelenti, hogy azt a bizonyos felsőleányisko- l igazgatónt nem üldözte senki és nem ü- dözi ma sem.

Én nem mondom sem azt, hogy üldö- ztem azt, hogy nem, de ama bizonyos felsőleán- y iskolai igazgatónt ellen indított fegyelmi haj- s intentionak megvilágítására két körülményt- szék bátor felhozni.

Egyik az, hogy midőn a kir. ügyész ur e- ben az ügyben az eljárás megszüntetését ind- ványozta, a főispán ur visszaküldötte neki az in- tokat, hogy tegyen más indítványt s bár- ügyészség másodsor is a megszüntetést indít- nyozta, daczára az iskolai gondnokság kitü- bizonyítványának, a fegyelmi választmány m- rasztaló ítéletet hozott.

A másik az, hogy 18 esztendő eseménye- kellett a legszorgosabban átkutatniok, hogy ké- három olyan okot kapjanak, mely ha erőltet- is, de mégis alapját képezte a marasztaló hat- rozatnak.

Ha valaki embert öl, annak cselekmény- 15 év alatt elévül, de egy véletlenül elvesze- ingbetét miatt még tizennyolcz év mulva is szá- nak ki büntetést.

És ez bizonyára lovagias és igazságos e- járás, mert az emberek jók és igazságosak, esa- a törvény rossz, a mely megengedi, hogy a vá- lott minden bizonyíték nélkül, ellenkező indítván- daczára elmarasztalható legyen.

Végül még azt az egyet vagyok bátor- tisztelt cikkirő figyelmébe ajánlani, hogy ha má- nem ismeri az embereket, legalább ismerje má- az ügyet, mi előtt hozzá szólana, mert így akár- mennyire hirdeti az egyféle igazságot, bizony- látszik a . . . lóláb.

p. e.

Hát a fennebbi közlemény írójának nem- tetszik, hogy én influenzás vagyok. Megvallom- őszintén, bizony nekem sem tetszik. Ebben teha- egyetértünk.

Abban azonban már nem értünk egyet, hog- ő is az igazság nevében emelte fel szavát. Neki ugyanis védenzét kötelessége minde- körülmények között védelmezni.

Én azonban nem vagyok köteles senkit vé- delmezni; s távol tőlem még a gondolata is an- nak, hogy én akár Hollaky főispán, akár Sándó- Mózes kir. tanácsos, vagy a jelenlegi tanfelügyel- ügyvédjének akarnék felcsapni, eszem ágába- sincs s bizony azok az urak sem szorultak arra- megis.

Igy hát eleve én felém hajlik az igazsá- g.

Hanem itt nem arról van szó, hanem arról- hogy egy meglehetősen kényes ügyben telje- sen igazságtalanul megtámadják vármegyénk ve- zetőit s ha azt mi, a kik tudjuk, hogy a táma- dás minden alapot nélkülöz — szó né- kül hagyjuk; azok, a kik a viszonyokat és a- ügyet nem ismerik, bizonyosan elhiszik a rága- makat.

Nem üldöztek és nem üldöznek itt senki- 18 éves bűnökért, hanem panaszt emeltek e- iskolai igazgatónt ellen s ezt a panaszt a felet- tes hatóság érdemileg tárgyalta és marasztal- ítéletet hozott benne. Nőről lévén szó, nem voln- ildomos az ügygyel nyilvánosan foglalkozni, d- egy cseppet sem ildomos — hogy a legszelideb- kifejezéssel éljek — a fegyelmi bíróság tagjai- is ezért megtámadni.

A mi azt a megjegyzést illeti, hogy ha nem- ismerem az embereket, ismerjem meg az ügy- erre azt felelem, hogy az ügyet ismerem s epe- mert ismerem, nem szeretném azt pertraktálni- szék

Nem a felsőbb leányiskolai igazgatónt akarta bántani a multkori cikk, hanem azt a lapot, mely anélkül, hogy az ügyről alapos tudomása lenne, hatra-vakra támad; hiszen épen azért nem ismertettük a dolgot, mert nőről van szó. S bizony a b b a n azt hiszem több köszönet van, mint a fentebbi védelemben. De hát kinek-kinek izlése szerint . . .

A „Magyar Világ” szerkesztője is hozzá szól a dologhoz egy szerkesztői üzenetben s azt kérdi, hogyan lehet őt azzal vádolni, hogy a részvényekért pártolta az igazgatónt? A kérdésre kérdés a válasz is: hogyan lehet feltételezni egy vármegyében, évek hosszú sora óta kifogástalanul működő uriemberéről, hogy azok azért üldözöznének valakit s épen egy nőt, mert nem tetszik nekik az illető arca?

Azt is mondja a „Magyar Világ”, hogy ha megbizonyítják neki, hogy méltatlanul támadott, elégtételt szolgáltat a megbántottaknak; hiszen épen az a bökkenő, hogy ezt nem akarta a multkori cikk tenni; mert mint már többször említettük nőről van szó. sz. d.

— **Időjelzés** a meteorologiai intézet márczius 4-iki távirati jelentése szerint: Enyhe, szeles, sok helyütt esapadék, később derülés.

— **Uj ügyvéd.** Vass Lajos dr ügyvédjelölt a napokban szép sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát és közelebről ügyvédi irodát nyit városunkban.

— **Kinevezés.** Kishalmágyi Hollaky Arthur, vármegyénk főispánja Kamocsay Mihály Temesvár városi levéltári segédet vármegyénk allelveltárnokának nevezte ki.

— **„Az Udvarhelymegyei Tanító-egylet”** választmányára folyó hó 7-én d. e. 9 órakor Székelykeresztúron a tanítóképzőben rendes ülést tart, melynek legfőbb tárgya lesz a rendes közgyűlés előkészítése.

— **Az iparosok ingyenes előadásán,** mint a legutóbbi alkalommal is jeleztük, Fejes Áron ref. kollegiumi tanár tartott felolvasást gróf Széchenyi Istvánról. Bevett szokás szerint először a Hymnust énekelte el a nagy érdeklődéssel egybegyűlt mintegy 250 ipari munkás. Ezután Fejes tanár vázolta röviden előadásának bevezető részében a mohácsi vésztől (1526.) kezdődőleg nemzeti haladásunk és fejlődésünk nevezetesebb jelenségeit. Majd rátér Széchenyire, kinek egész életét, nemzeti alkotásait, tevékenységének nevezetesebb mozzanatait, kiemelkedő szépséggel leírja és hiven megrajzolja. Előadásának rövid tartalma ez: Gróf Széchenyi István született 1791. szept. 21-én Bécsben, atyja gróf Széchenyi Ferencz volt, ki könyv- és régiséggyűjtő a nemzetnek ajándékozta s ezzel megvetette alapját a magyar nemzeti muzeumnak. Anyja a jótékonyaságáról és nemzeti nagy áldozatkészségéről ismeretes Gróf Festetics családnak volt egyik fehérvári gondolkodású tagja. Még be sem fejeződött a testben és lélekben egyaránt szépen fejlődött ifju gróf nevelése s máris az aktív szereplés terére kellett lépjen, a mennyiben az 1809-ik évben a francziakkal folytatott háboruban mint tiszt vett részt. Ezen háboru befejezése után huszár, majd dzsidas lesz és a harc ujból való kitörése után személyes bátorságával és ügyességével a harctéren annyira kitüntette magát — különösen a lipcei csatában teljesített fontos szolgálatokat — hogy mint kapitány 4 rendjellel tért a harctérről vissza. A franczia háboruk idejében több országot bejárt, azután pedig Wesselényi Miklóssal gyalog utazta be Francia- és Angolországot s eles megfigyelése alapján mindegyik gazdag tapasztalatokat szerzett. Színről-színre látva az idegen nyugati nemzetek nagy előhaladását, az a határozott elhatározás érlelődött meg benne, hogy nemzetét kiragadja az elmaradottság sötétségéből és a haladás útjára vezeti. E végből több nyelvet megtanult, magát minden oldalul kiképezte és megállapított terv szerint hozzáfogott nagy, nemzet átalakító munkájához. Az 1825-iki pozsonyi országgyűlésen mint főrend, cs. és kir. kamarás, huszár-kapitány megjelenve, örökre emlékeztetéssel tette ezen országgyűlést azzal, hogy Felsőbüki Nagy Pál gyűjtő szónoklatának hatása alatt, a magyar nyelv fejlesztésére alakuló tudós-társaság céljaira egy évi összes jövedelmét 60 ezer forintot, a minek ma legalább is 30-40-szeres érték felel meg, felajánlotta. A többi főuraink is követve a nemes példát, közadakozásból létrejött a Magyar Tudományos Akadémia. Az első nagy lépése után Széchenyi, hogy annál függetlenebbül dolgozhassék, lemondott katonai rangjáról és a politikai szereplés terére lépett. S hogy eszméinek, gondo-

latainak tért nyithasson, szervezte a löversenyeket, megalakította a nemzeti kaszinót, Duna gőzhajózási társaságot alakított, hozzáfogott a Vaskapu megnyitásához, sürgette az országgyűlésnek áthelyezését Pestre. Mindenik intézménynek meg volt természetesen a maga nagy jelentősége. Al-lamférfiúi működése tulajdonképpen 1830-ban a „Hitel” cz. művének megjelenésével kezdődik. Egymásután jelentek meg ezután „Világ” és „Stadium” cz. korszakalkotó jeles politikai dolgozatai is, melyek mind egymásnak folyamánai valának. Tizenkét pontban foglalta össze nemzeti nagy reform-eszméit, melyeket hirdetett a sajtóban, üléseken és könyveiben egyaránt s a melyek a következők: 1. A hitel és váltójog rendezése 2. Az ősiség eltörlése. 3. A magszakadásokból származható físskálítások eltörlése. 4. Birtokképeség általánossá tétele. 5. Törvény előtti egyenlőség. 6. A nem nemesek is birjanak választó joggal. 7. Az adók, 8. A czehek és monopoliumok rendezése a reform-elveknek megfelelően. 9. A vallás egyenlőség. 10. Magyarországon a magyar nyelv legyen kötelező. 11. A helytartótanács kormányozzon. 12. Az ülések tartása és ítéletek hozása nyilvános legyen. Széchenyi politikai szereplésével rendkívül nagy hírnévre tesz szert, az egész ország az ő reform eszméivel van eltelve, úgy, hogy csak az ő böles tapintatának köszönhető, hogy forradalomba nem sodródott az ország. 1830. és 1840. közötti időre esik az ő nagyszerű reform-alkotásának fénykora, mely után rövid időn Kossuth Lajos lép fel s megalapítva a „Pesti Hírlap”-ot, ő lesz a nép vezére. A mitől mindig félt, a forradalom, nem sokkal ezután bekövetkezett és ő 1860-ban, Döblingben végezte be dicsőséges életét. Széchenyinek egész élete, minden tette a hazaszeretet szent tüzetől áthatott cselekedet volt, melyen ellobogott drága élete is. Befejezven Fejes tanár tanulságos és lelkesítő előadását, Bodó Ádám szavalta még Bajza apoteozisát hatással. Végül a szózat lelkesült elnéklése után szejjel oszlott a hallgatóság azzal igérettel, hogy kész örömmel fogja meghallgatni a jövő vasárnap Lázár Ádám gróf előadását is.

— **A „Bethlen Gábor Kör”** Kolozsvárt folyó hó 8-án, délután 5 órakor, az ev. ref. theologia fakultás disztermében, részben saját pénztára, részben a Nagyenyeden felállítandó „Bethlen szobor” javára „Bethlen ünnepélyt” rendez.

— **A „Székely-Udvarhely”** jövő számában lengyelfalvi Orbán Ottó bárótól újabb érdekes cikksorozatot fogunk megkezdeni.

— **„Igaz-e?”** czimvel a „Székely-Udvarhely” folyó évi 17-ik számában — felkérés folytán — egy rövidke felszólalást közöltünk. Erre (Parajdról) Benedek Kálmán m. kir. sóbányahivatali főnök urtól, egy válaszlevelet kaptunk, melyben kijelenti, hogy a Sóvidéken szokásban levő „bányanagy” elnevezés alatt az ő személyét alaplatlanul érinti a közlemény, mert ő mint a hivatal technikai és administratív vezetésével megbízott tisztviselő sóelárusítással nem foglalkozik s így a sótvásárló felekkel közvetlenül nem érintkezik. A sóelárusítást végző tiszt és altiszt személyzet jó hírneve érdekében pedig kijelenti, hogy működésük ellen a közönség részéről semmi kifogás, panasz nála egyetlen esetben sem tétetett. Az „Igaz-e” hírből tehát egy szó sem igaz. A magunk részéről készséges örömmel írjuk alá mind azt, a mit Benedek Kálmán hivatali főnök ur a maga személyére nézve kijelentett. Sőt biztos forrásból tudjuk, hogy a székely nép nehéz sorsát ismeri s azt nemhogy súlyosbitaná, hanem úgy hivatalos működésében, mint a közügyek terén fáradhatlan tevékenységével könnyíteni törekszik. S maga a híreske beküldője is kételkedett, hogy épen a sóbányahivatal főnöke lehetett volna az, ki a vásárló székelyekkel ne bännék illedelmesen. Utbaigazításul azonban mindezek mellett is kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a „megszórt” székely egy tordátfalvi ember, a kit ott — állítólag — alaposan összeszidtak s ki bizonyosan a személyeket összetévesztette.

— **Kiadó lakás.** Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. a. egy 4 szoba, konyha, kamra, kettős pince s ez utóbbiban mosókonyha és sütő-kemence ápril 24-től kiadó. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában nyerhető.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Közgazdaság.

Bika- és üszöklállításunk, melyet az „Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület” Székelykeresztúron ez évi február 28-án tartott, régi jó híréhez méltóan jelenben is jól sikerült. A díjazások következőleg történtek: I. Bikák. A) Nagytenyésztők bikái. A bíráló bizottság tagjai: Elnök: Vásárhelyi állatteny. felügy. Tagok: Zonda József, Balácsi Sándor, Jeddi Tamás, Békési József, Holbok Ede. 1. Az O. M. G. E. tiszteletdíja, kapta Sperker Ferencz (Gyilkos), 2-ik 150 K Ugron Zoltán (Bandi), 3-ik 150 K Somogyi Albert (Győző), 4-ik 100 K Bárczai Gyula (Tollas), 5-ik 100 K dr Gyarmathy Dezső (Nefelets), 6-ik 50 K Máthé Pál (Zsivány), 7. 50 K br Szentkereszt Pál (Hájas) bikája. B) Kistenyésztők bikái. A bíráló bizottság tagjai: Elnök: Daniel Lajos. Tagok: Jeddi Tamás, Gagy Lajos, Licht Gyula, ifj. Simó János. 1. Az O. M. G. E. adománya 100 K, Major István bikája; 2-ik 100 K Szőke Károly, 3-ik 80 K Kovács Mihály, 4-ik 60 K Siko Elek, 5-ik 50 K Kedves Domokos, 6-ik 50 K Nagyobb Mihály, 7-ik 40 K Gagy László, 8-ik 30 K Fodor Mózes, 9-ik 30 K Kálmán Mózes, 10-ik 20 K Bálint Mózes, 11-ik 20 K Diák Gergely, 12-ik 20 K Tóásó Gergely bikája. C) Községi bikák. A bíráló bizottság tagjai: Elnök: Máthé Pál. Tagok: Szikszai Lickl Károly, Kése Lajos, Brüll Adolf. 1. díj 30 K Székelykeresztúr, 2-ik 25 K Kadicsfalva, 3-ik 20 K Tordátfalva, 4-ik 15 K Nagyalambfalva, 5-ik 10 K Véczeke község bikái. II. Tenyész üszök. A bíráló bizottság tagjai: Elnök: Szabó István. Tagok: Perl Jenő, Kassai Ákos, Tóth Károly. A) 3 éves üszök. 1. díj 60 K Somogyi Albert, 2-ik 40 K Csont Mózes, 3-ik 30 K Göncz Károly, 4-ik 20 K Borok Mózes üszője. B) 2 évesek. 1. díj Sperker Ferencz, 2-ik 40 K Szőke Károly, 3-ik 30 K Szentgyörgyi Lajos, 4-ik 20 K Deák Miklós üszője. C) 1 évesek. 1. díj 40 K, Sperker Ferencz, 2-ik 30 K Mátéfi Domokos, 3-ik 15 K Szentgyörgyi Lajos, 4-ik 15 K Kis Ferencz üszője. Az Erd. Gazd. Egylet 200 K adományából a három éves üszök 1. és 2-ik díja, a 2 és 1 évesek első díja lett a bizottság által kitűzve. Versenyen kívül kiállított bikáik után diszoklevelet kaptak gr. Teleki Arved, Orosz Lajos és Szentkirályi Árpád. A verseny eredményének kihirdetése után Sperker Ferencz a két és egy éves üszőjének ítelt 60 és 40 K pénzdíjat az egyesület javára visszaajándékozta.

Törvénykezés.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszéknél folyó évi február hó 27-én és 28-án megtartott főtárgyalások eredménye: 1. Makai Ágnes lopás büntette. A B. P. 323. §. alapján az eljárás megszüntetett. Jogerős. 2. Berei Zsigmond és 2 társa kettős házasság büntette. II-od rendű vádlott meg nem jelenése miatt elnapoltatott. 3. Felső Miklós Andrásné szül. László Véri súlyos testi sértés büntette. Elítélve 3 havi börtönre és 10 korona pénzbüntetésre. Jogerős. 4. Kovács Dániel okirathamítás vétsége. Elítéltetett 2 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre. Jogerős. 5. Ifj. Zsombori Dénes erkölcstelenségéből elkövetett vétsége tanu bizonyíték hiányában felmentetett. Jogerős. 6. Tornai Mózes István hatóság elleni erőszak büntette. Elítéltetett 14 napi fogházra. Jogerős. 7. Firtos Gergely hatóság elleni erőszak büntette. Elítéltetett 8 napi fogházra. Közvádlat semmisségi panaszszal élt. 2. Orbán Antal csalárbukás büntette. 200 korona pénzbüntetésre és 2 évi hivatalvesztésre ítéltetett. Jogerős. 9. Falkeny János gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntette. Vádlott meg nem jelenése miatt elnapoltatott.

Kitűzött főtárgyalások. A folyó évi márczius hó 13-ára és 14-ikére kitűzött főtárgyalások a következők: 1. Márkus Jakab család büntette és vétsége miatti ügyben. 2. Bogdán Miklós István és egy társa hatóság elleni erőszak büntette és súlyos testi sértés vétsége miatti ügyben. 3. Gidó Ferencz lopás büntette miatti ügyben. 3. Márton Dániel emberölés vétsége miatti ügyben. 5. Májlát Sándor súlyos testi sértés büntette miatti ügyben. 6. Máté Lajos és 1 társa hatóság elleni erőszak büntette miatti ügyben. 7. Dimény István (előzetes letartóztatásban) lopás büntette miatti ügyben. 4. Folkend János gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatti ügyben.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbíróóság bűnügyi osztályánál szombaton, február 28-án Kovács József székelyudvarhelyi lakos sikerkasztás vétsége miatt 3 napi; Toti Ferencz székelyudvarhelyi lakos lopás vétségeért 2 heti és Miklós Ignác csikicsicsói lakos ugyancsak lopás vétsége miatt 2 hónapi fogházra ítéltettek.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Szabad kézből eladó egy ötezer lakossal bíró, legelőnkebb havasalji nagyközségben, a legjobb forgalmi helyen (piactéren) levő izléses és kényelmes új ház. Ehez tartozik egy bolthelyiség, 2 lakoszoba, konyha, kamra, kettős pincze, sütőkemence, fatartó és egy külön épült nyári konyha, valamint egy dusan termő veteményes kert. Venni szándékozók a „Szekely-Udvarhely” kiadóhivatalától bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

MELEG

SÓSFÜRDŐ!

Minden hétfőn, szombaton és vasárnap a Gergely Ferencz sósfürdőjén meleg fürdő kapható. A fürdőszobák és az ezek előtt levő folyosó fűtve van. Egy kádfürdő ruhával 45 kr.

Kiadó Az Inceze-féle háznak földszintje (Szabó Gyula könyvkötő lakása) egészen kiadó. Értekezhetni özv. Német Mártonnéval Büksszád (Háromszékvármegye)

1027—902. végrh. szám.

Árverési hirdelmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírótság 1902. V. Sp. 527/3. számú végzése következtében dr Papp Ferencz ügyvéd által képviselt Gergely Mózes homoródszentmártoni lakos javára Deák Péter h.-abásfalvi lakos ellen 100 K s jár. erejéig 1902. évi december hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 1 szekér, 2 lóhám, tehén és 7 juh nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírótság 1902-ik évi V. 460/2. számú végzése folytán 100 K hátrálék tökekövetelés, ennek 1902. évi július hó 22. napjától járó 5 százalék kamatai, 1/3 százalék váltódíj és eddig összesen 76 K 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Homoródszentmárton alperesnél leendő eszközlésére 1903. évi márczius hó 7-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokai mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1903. évi február hó 16-án.

POLLÁK IGNÁCZ

kir. bírósági végrehajtó.

Faeladási hirdetés.

Bibarczfalva közbirtokosság tulajdonát képező Nagyhasas erdőrészen 100 kat. h. »bükke« és fenyőkészlete, mely hivatalos becslés szerint 5910 m³ mü- és 23404 m³ tűzifát tartalmaz, 1903. évi márczius hó 17-én d. e. 10 órakor Bibarczfalva község házában nyilvános szóbeli árverésen és zárt írásbeli ajánlat utján együttesen el fog adatni.

Kikiáltási ár 10264 korona.

Árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverezést vezető kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes papírban az árverezés megkezdése előtt lefizetni, illetőleg az írásbeli zárt ajánlatához mellékelni. Becsértéken alul a fa el nem adatik. Kihasznlási határidő a szerződés jogerőre emelkedésétől 6 év.

A részletes becslési és árverezési feltételek a szekelyudvarhelyi áll. erdőhivatalnál, a vargyasi m. kir. erdőgondnokságnál és alólírtnál megtekinthetők.

Bibarczfalva, 1903. február 20-án.

NAGY JÁNOS
birt. j.

TORDAI PÁL
b. elnök.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas”

jegye

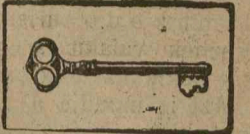
„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Mindenütt kapható.

Ment minden káros alkatrésztől

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy minden darab szappanon a SCHICHT név vagy valamelyik fenti védjegy rajta legyen.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

Ön is tudja meg,

hogy a The Hallwood Cash Register Company által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a legtökéletesebbek és ez idő szerint a legjobbak a világon,

merta The Hallwood fizetőpénztárnál elérhető, hogy a főnök egy pillanat alatt, egy tekintésre megláthatja, hány Receptért fizető vevője és azoktól végösszegben mennyi bevétele volt, ugyanakkor azt is látja, hogy hány vevőjének összesen mennyiért adott el kézi eladást, valamint megtudhatja, hogy különlegességért, vagy saját különlegességért hány vevője és azoktól összesen mennyi volt a be-

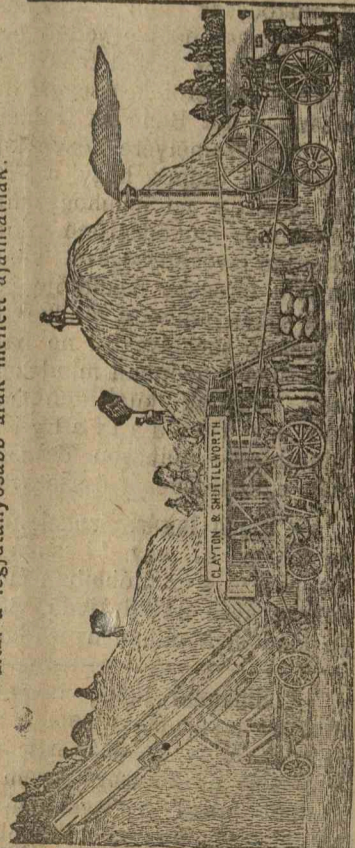
vétele. Végül óhajra még egy ötödik végösszegező is áll rendelkezésre, mely egy külön a körülményekhez mérten bármire alkalmazható.

Tehát elvitázhatlan, hogy a The Halwood-féle fizető pénztár, a mely „öt” műveletet végez, „öt” más gyártmányú fizetőpénztárral ér fel, minthogy ezeknek csak egy összegezőjük van és így csak egy művelet forgalmát összegezik.

THE HALLWOOD
CASH REGISTER CO
BUDAPEST, VI., DALSZINHÁZ-UTCZA 10.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok
Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújantóbb árak mellett ajánlitatnak:

Locomobil és gözcseplőgép-készletek

2 1/2 egész 12 lóerős, szálmakazalozók, továbbá Járgány-cseplőgépek, löheré-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú-ekék és minden egyéb gazdasági gépek

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Legújantó és gyárunk a világ legnagyobb lozomobil- és cseplőgép-gyára.